

Kalendriteggi ja tõrrelep.

Ta, meije peame kül omma rahvast tõrrelema, et nemma hääd nõuwo, mes neile hääst sõamest antas, tühjas piddawa.

Minnewatse aasta kalendriga annime teda, et Lihwlandi-ma Kreditkassa, ke enne ennege tuhhanda, wije saa nink ûtte saa rublalissi pantkirju ehk pantpriwe väljaand, mes eggast saast aastal nelli rublat eentressi ehk renti kandwa, nüüd Tartun ni kui Rian, ennambaste tallorahwa nink tecnja rohva hääs, ka wähhembid rahha-biljetid väljaannap, mes neile, ke neid hennele rahha wasta wahhetawa ajastajal rubla päält poolneljat koppikat renti ehk eentressi (se om: odust) kandwa. Meije selletime, kuis kaswulik se figite om, kui ûts, kel 5 ehk 10 ehk ennamb rublat rahha omman ladikun om saismal, neid selle Kreditkassa sisse annap nink ehk särast rahha-biljeti wötap, mist egga aasta renti saap ehk rent-rendi biljeti, selle eentres ehk rent kassa sisse jäät ja egga ajastajaga sedda sissepantu rahha, mes faptalis fut-sutas, ennambas kaswatap, seni kui tedda jälle väljajawdetas. — Ent meije kuleme, et minnewal lehhekuul wåga weidi marahwa seast sedda omma tennu, ja et mitmäst kihhelkunnast ei olle ûts ainusgi seddwisi omma saiswat rahha kaswu päle pandnu. Kuleme, et mitmal wisil meije hä nõuw põlletas. Mõnni ûtlep: „Kes teed, kas neid rahha-billete wöip usku? Ehk koup wahhest meije rahha finna ärra.” — Ei, armas, ta ei wöi ärrakauda, enge om sinnul sääl paljo terwemb kui finno ladikun ehk saina lahken ehk kumuijal sa tedda peat. Kredit-kassa ei wöi eal pankfrottis jáda, et ta es jöowwas kik rahha kike rentega tagagasi massa. Ta annap sedda rahha, mes temma ladikun koffotullep, ennege mõiside päle wöllas; nink

ni pea kui ûts mõisa eentressi ehk oduserenti mas-mata jättnu, saap temma se mõisa omma wallitsuse alla. — Mõnni töine põllep eentressi wäikeles nink ûtlep: „Mes ma omma rahha käest ärraanna, et ma kümnest rublast aasta perrast ennege 35 koppikat santkausus sa!” — Armas sõbber! kes koppikid põllep, se ei sa rublid. Kas se middagi ei olle, kui sa ilma waiwa ja murreta 35 kopp. saat, minkga sa jo 7 nafla tubbakut wöit osta ehk ûtte hääd wikkatit ehk omma naisele ûtte rätti ehk põlle? Nink kas finna ennamb saat, kui sa omma rahha wangin hoiyat? — Kuleme ka mõnda ûtlewat: „Tahhetas ennege teda sada, kas meil rahha om.” — Armas welli, mes Kalendriteggi jal waja, so rahha luggeda! Meije ammet om ennege se, et meije rahwale Kalendriga mõnda hääd nõuwo nink tähhendust anname, mes käen ollew aig tarvitap. Nink meil ei olle suggugi tühja himmo sinno rahha perra, mist meile jo middagi ei wöi sada. Ei ka neist koppikist, mes finna selle Kalendri eest massat, ei sa meile middage, meije ei kirjota sulle rahha eest; enge neid koppikid sowa trükmeister, ramatokeutja nink kaupmihhe. Seford nüüd sõvwame sulle sedda hääd, et so rahha sul peap warguse, pettuse, tullekahjo ja mu kaotamisse eest hoijetu ollema, nink et ta sul ka ei pea ûts kolu taggawarra ollema, enge et finna tässe lubba annat sulle kaswu tuwva. Kui sa sedda ei kõhta usku, et sulle ilma kawwalusseta ûtte hä nõwwoga puhtast ja heldest sõamest hääd sõutas, sis — ärra pandko vahhas — ollet finna wist eesti sårane, kel lähhemba wasta tötte ja helduse eest ennege ahnuse verrast kawwaluse ja pettuse mõtte omma. Muido es olles sa mitte ni pelglük ei ka hä wasta uskmata.

Ent ülleüldsest peame omma rahvast se polest laitma, et temma Sean wåga paljo neid om, ke kike-